

*Effecten van het VVE-aanbod
van Bibliotheek West-Achterhoek
in gemeente X*

Een monitoring-onderzoek naar de effecten van
het VVE-aanbod van de bibliotheek

In opdracht van Bibliotheek West-Achterhoek

Uitgevoerd door:
Kasperkovitz beleidsonderzoek en advies

Amersfoort, 4 mei 2015
Drs. J.M. Kasperkovitz
j.kasperkovitz@xs4all.nl

Inhoud

Inleiding	3
1. Onderzoeksmethode	3
2. Respons	4
3. VVE-methode.....	4
4. Voorleesomgeving	5
5. Voorleesfrequentie.....	7
6. Belangstelling van kinderen en ouders voor de boeken.....	9
7. De voorbereiding van het voorlezen	10
8. De samenstelling waarin wordt voorgelezen	12
9. Het voorlezen zelf	13
10. De omgang met moeilijke woorden	14
11. Na het voorlezen.....	15
12. Ouders betrekken	16
13. Gebruik en waardering van het VVE-aanbod van de bibliotheek.....	17
14. Gebruik en waardering van de deskundigheidsbevordering vanuit de bibliotheek	21
15. Veranderingen bij kinderen en ouders door het aanbod	22

Inleiding

Bibliotheek West-Achterhoek richt zich in gemeente X met een VVE-aanbod op de preventie van laaggeletterdheid bij jonge kinderen.

Om na te gaan welke effecten dit aanbod van de bibliotheek op het gebied van VVE heeft, wordt gemonitord welke veranderingen in het voorleesgedrag van de pedagogisch medewerkers plaatsvinden en in hoeverre de belangstelling van de kinderen en hun ouders voor het voorlezen verandert. Ook wordt gekeken van welk aanbod van de bibliotheek gebruik gemaakt wordt en hoe dit gewaardeerd wordt.

De voorliggende rapportage brengt de resultaten van deze monitoring in beeld.

1. Onderzoeksmethode

De monitoring van de effecten van het VVE-aanbod van de bibliotheek vindt plaats door middel van een digitale enquête die periodiek aan pedagogisch medewerkers van peuterspeelzalen en kinderopvangorganisaties wordt voorgelegd.

Aan de hand van deze enquête wordt allereerst gekeken naar de voorleesomgeving, de voorleesfrequentie en de belangstelling van de kinderen voor de boeken.

Vervolgens wordt het (voorlees)gedrag van de pedagogisch medewerkers en de veranderingen daarin in beeld gebracht. Hiervoor worden diverse vragen aan de pedagogisch medewerkers voorgelegd over:

- de wijze waarop zij het voorlezen voorbereiden
- de samenstelling waarin wordt voorgelezen
- verschillende aspecten van het voorlezen zelf
- wat zij ná het voorlezen doen, en
- in hoeverre zij ouders betrekken bij de boeken die voorgelezen worden

Verder wordt nagegaan in welke mate gebruik gemaakt wordt van het VVE-aanbod en de deskundigheidsbevordering vanuit de bibliotheek en hoe dit gewaardeerd wordt. Tot slot wordt gevraagd welke veranderingen de pedagogisch medewerkers bij de kinderen en hun ouders zien als gevolg van het aanbod van de bibliotheek.

2. Respons

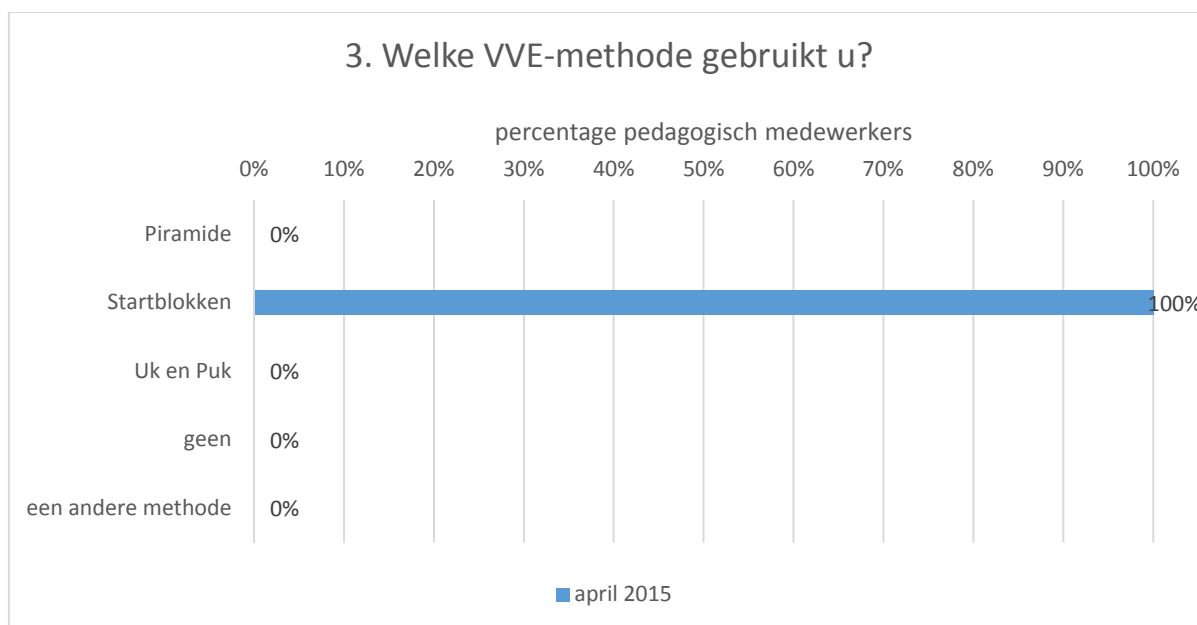
De digitale enquête is inmiddels één keer aan de pedagogisch medewerkers voorgelegd, namelijk in april 2015. In oktober zal de vragenlijst nogmaals voorgelegd worden.

14 pedagogisch medewerkers hebben de vragenlijst in april ingevuld. De respons was als volgt:

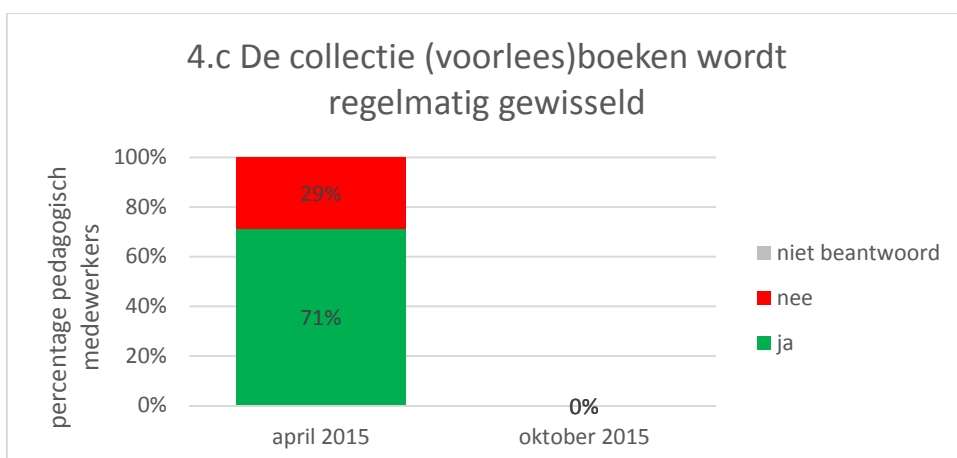
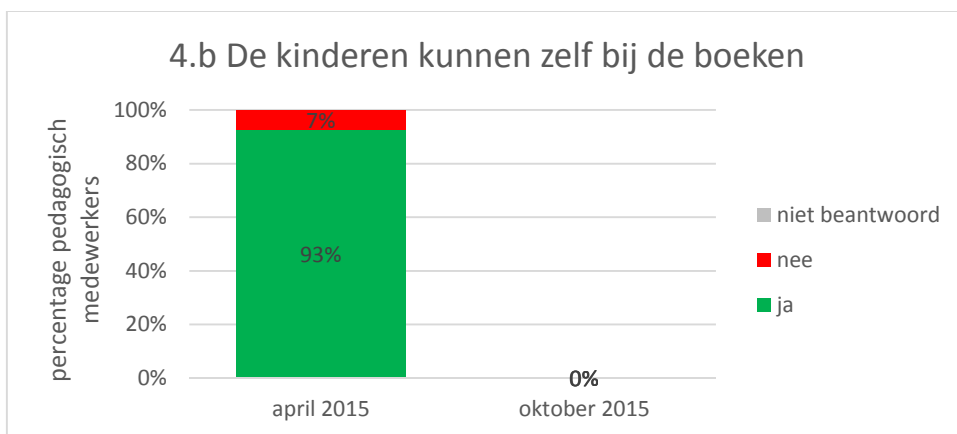
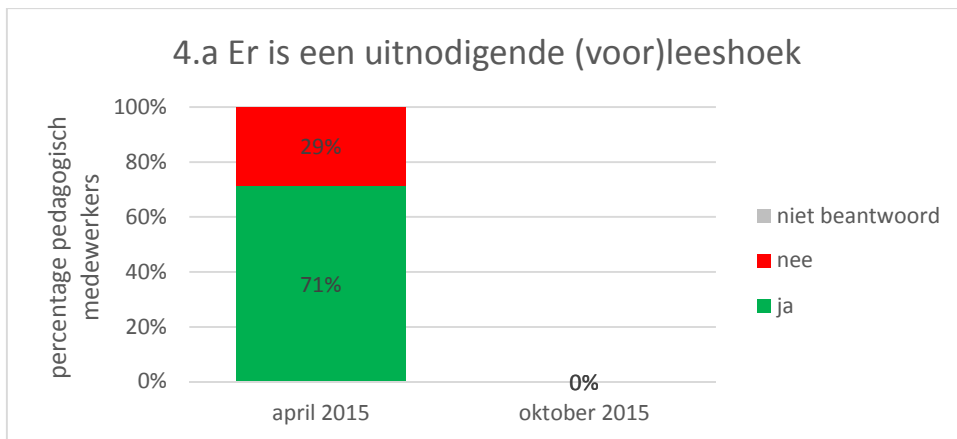
Eerste meting april 2015

Organisatie	Aantal locaties	Aantal pedagogisch medewerkers
A	5	10
B	1	1
C	1	2
D	1	1

3. VVE-methode

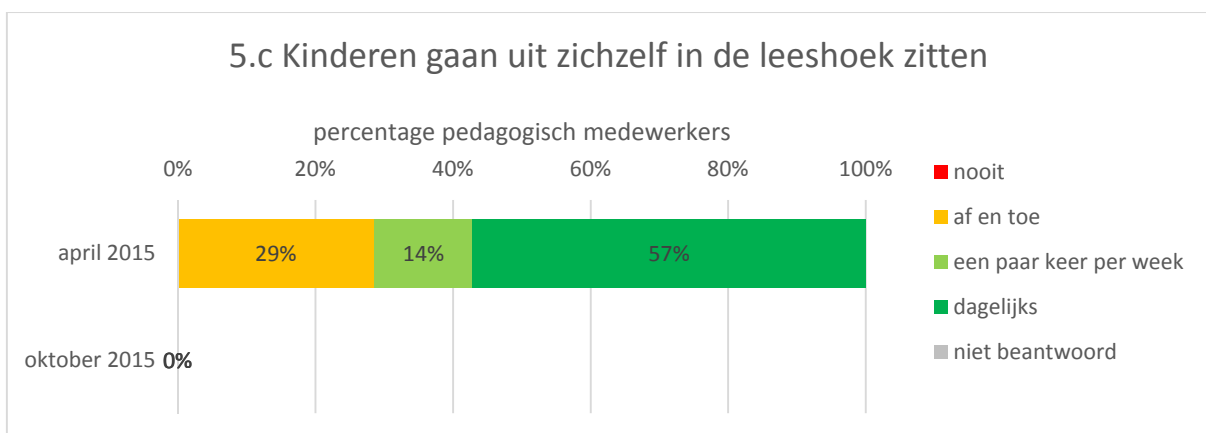
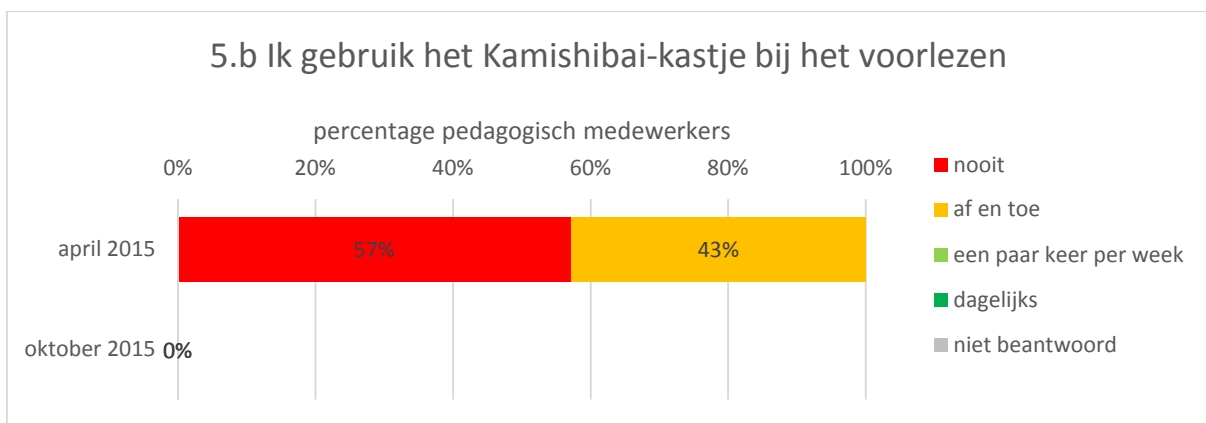
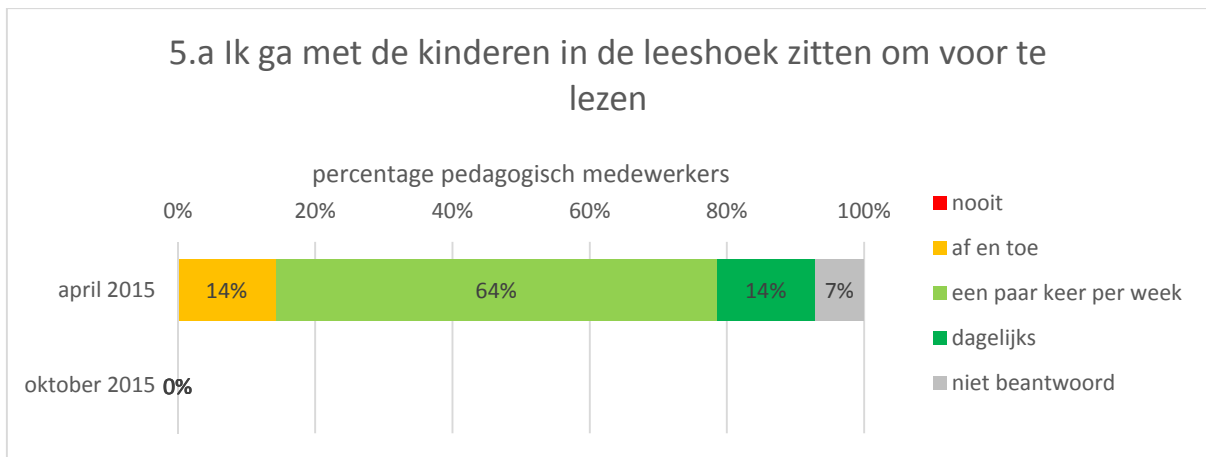
4. Voorleesomgeving

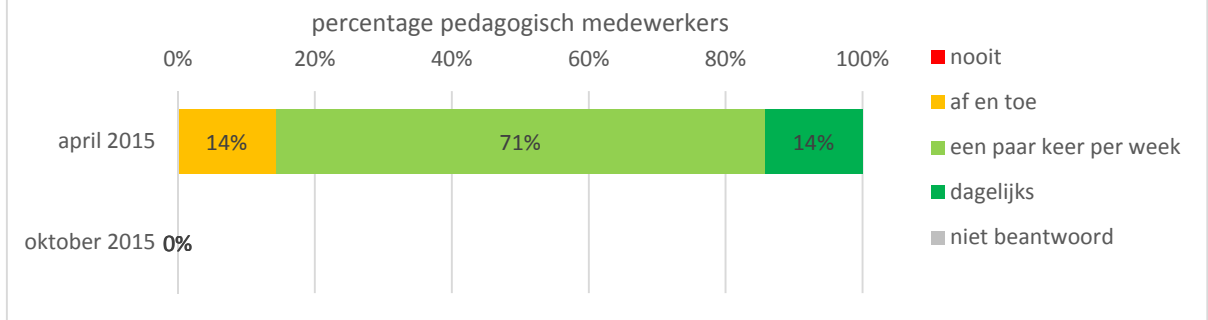
De pedagogisch medewerkers hebben de volgende opmerkingen ten aanzien van de voorleesomgeving:

- Er is geen goede gelegenheid om samen met de kinderen (voor) te lezen. Geen bank of stoelen voor PM of kinderen. Wij zijn hier momenteel mee bezig en hebben subsidie aangevraagd
- We hebben een bank met daarnaast een boekenkast waar de kinderen zelf boeken kunnen pakken. Op een kast in het lokaal staan de goeie /themaboeken. Deze pakken wij om voor te lezen in de kring of met een paar kindjes aan tafel.
- Wij zouden graag een hoek willen met leuke boeken voor de kinderen, alleen tot het heden heeft dit niet gewerkt. De kinderen maakten de boeken vaak kapot. Dit vinden wij erg zonde
- Wij willen graag de leeshoek aanpassen en zijn daar druk mee bezig

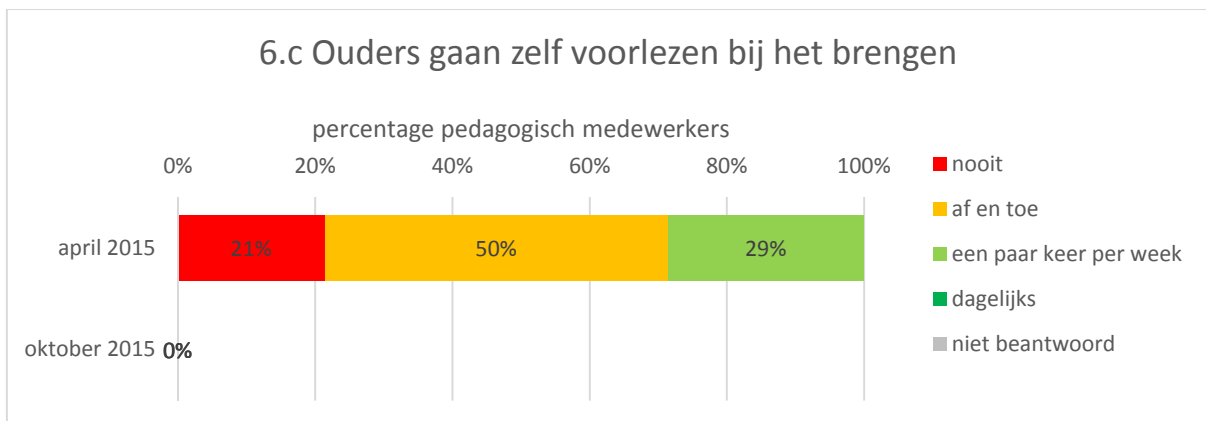
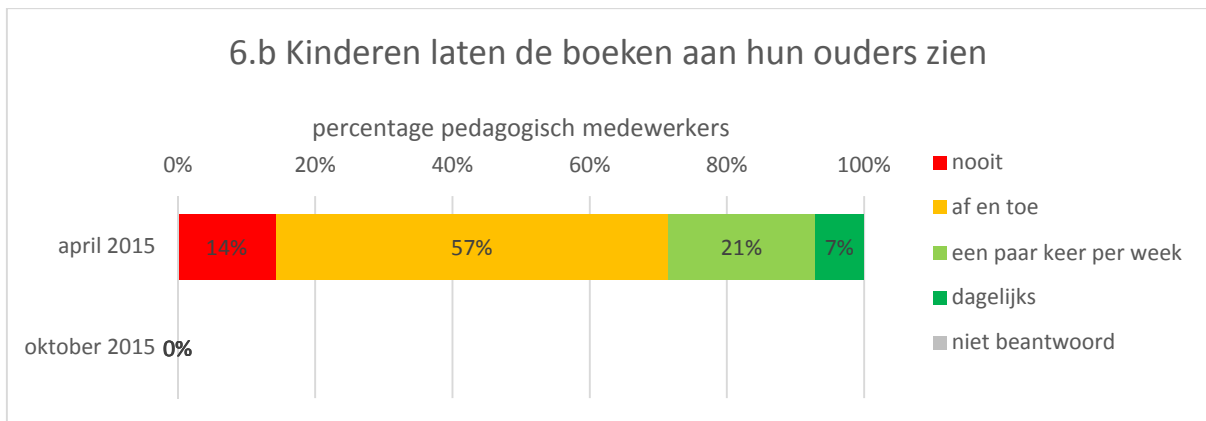
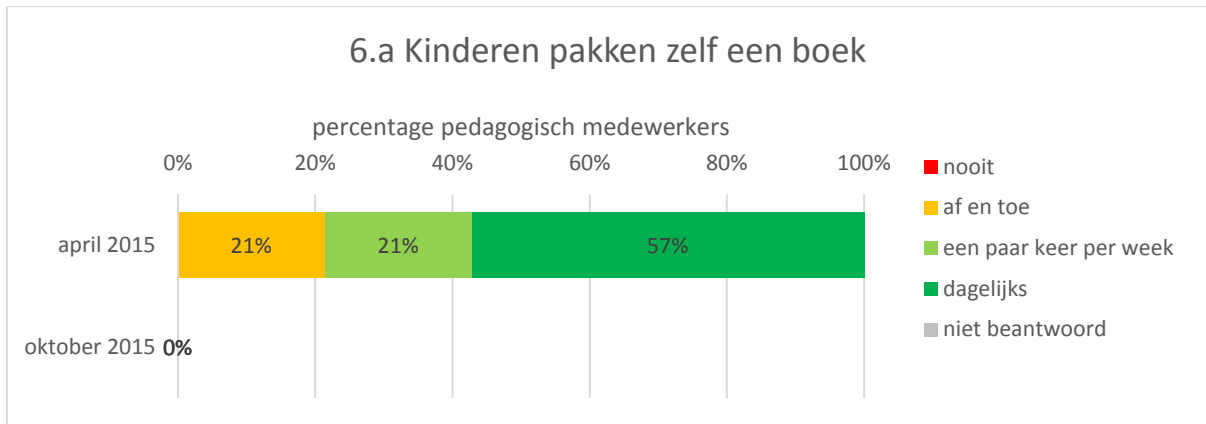
5. Voorleesfrequentie

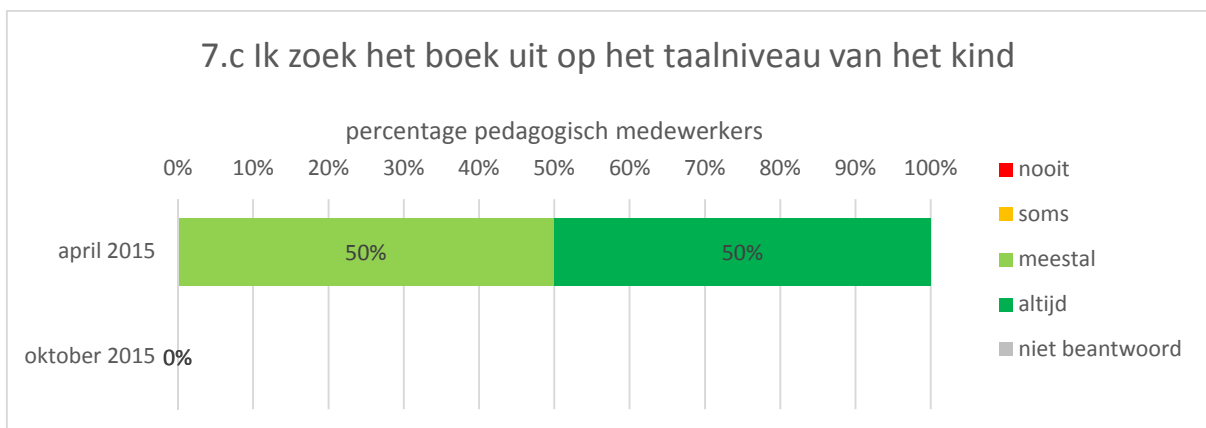
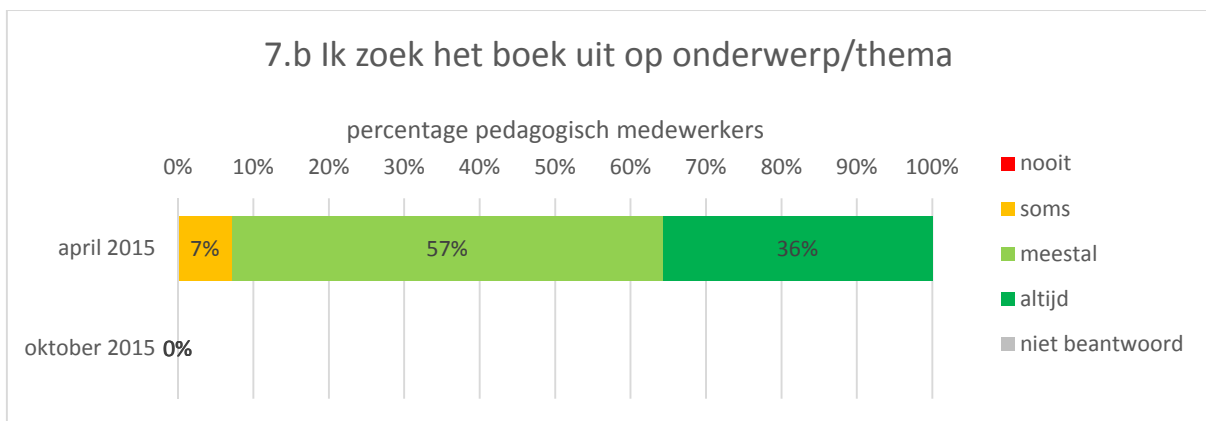
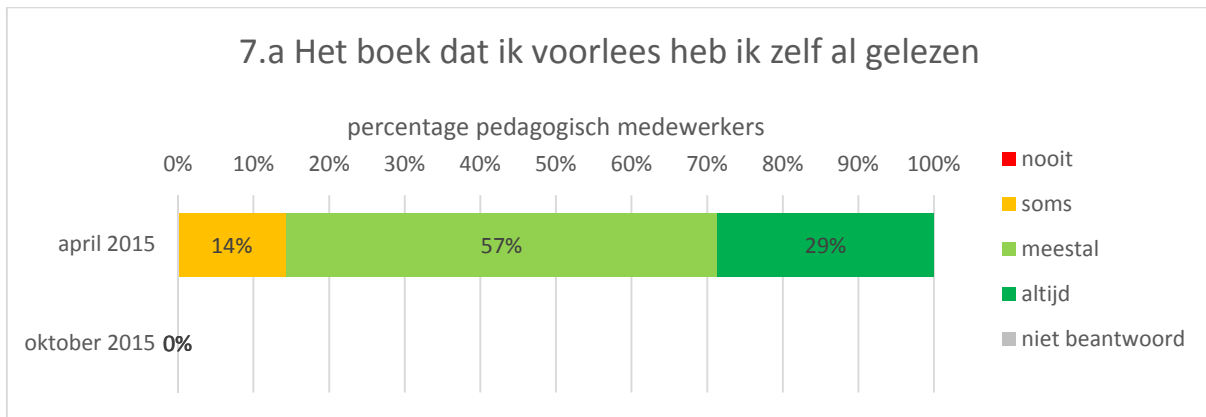
5.d Kinderen vragen zelf om voorgelezen te worden

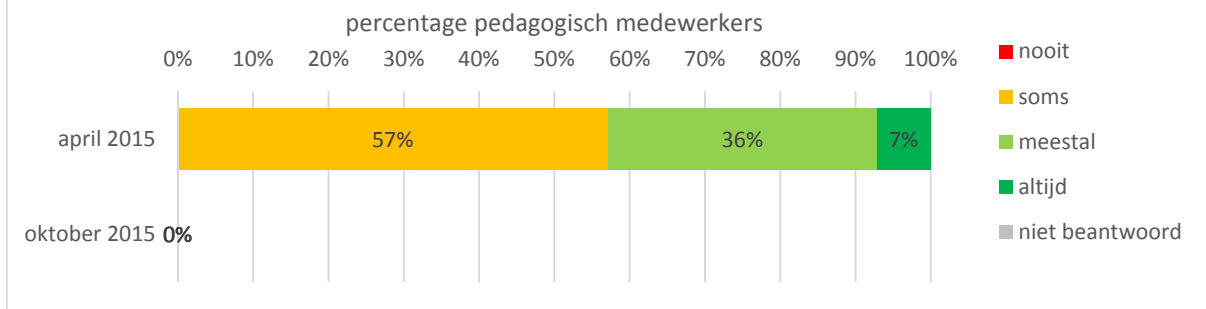
6. Belangstelling van kinderen en ouders voor de boeken

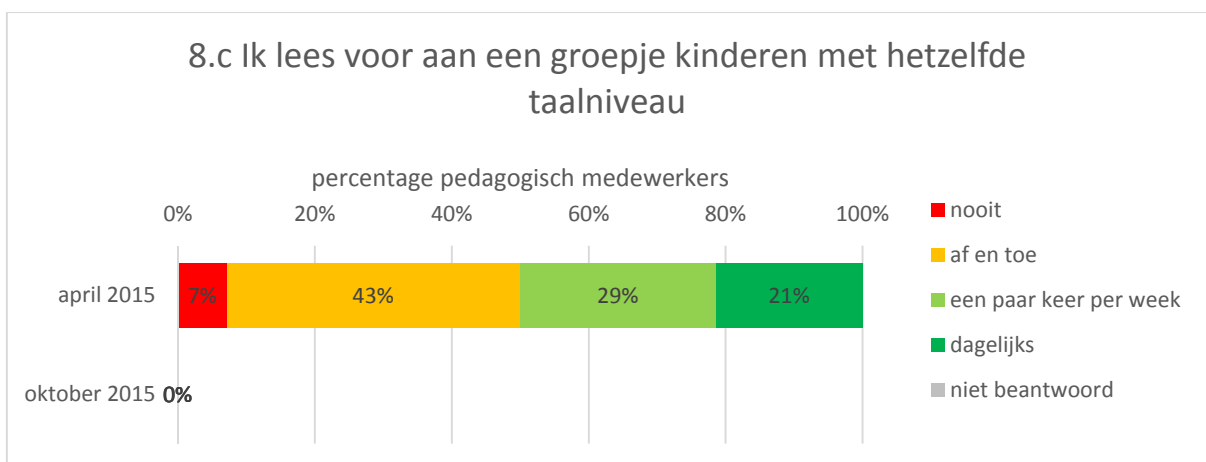
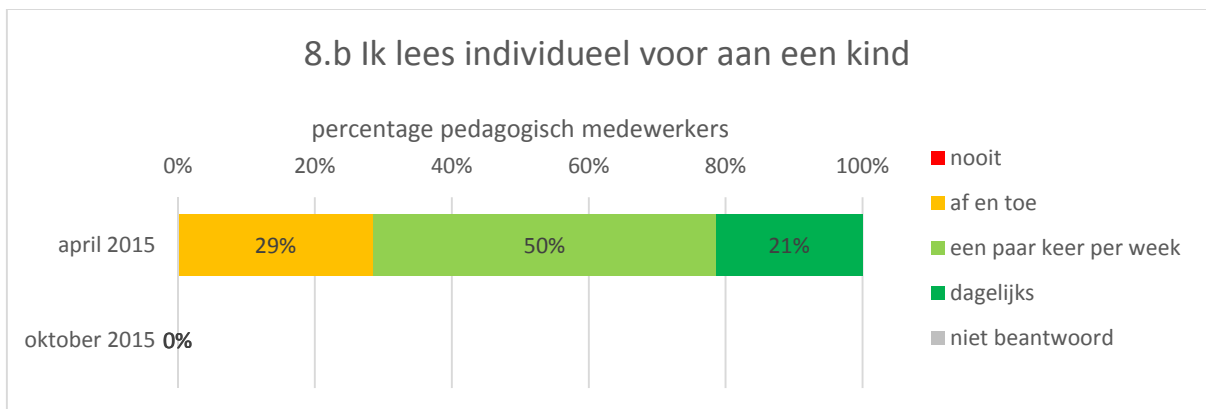
7. De voorbereiding van het voorlezen

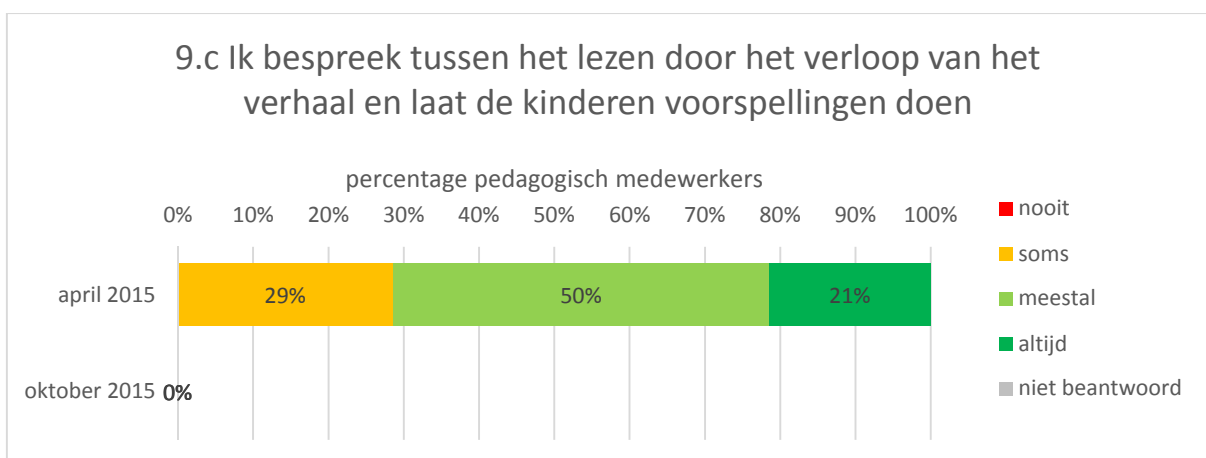
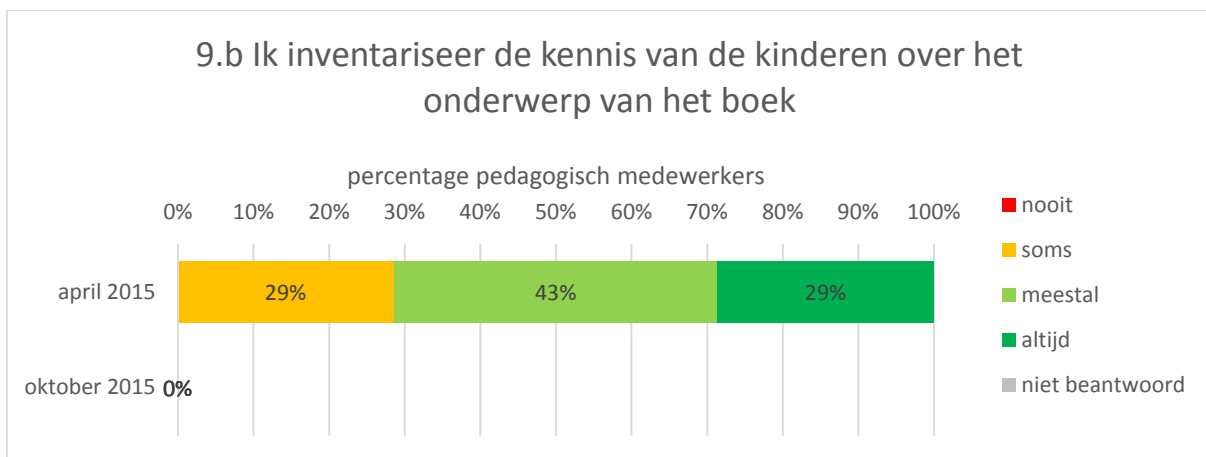
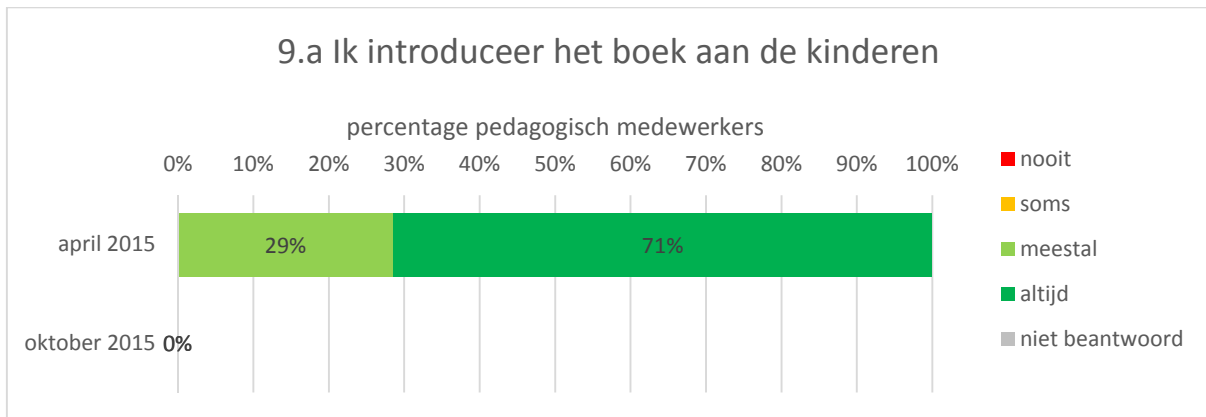
7.d Ik kies het boek uit op de platen in het boek

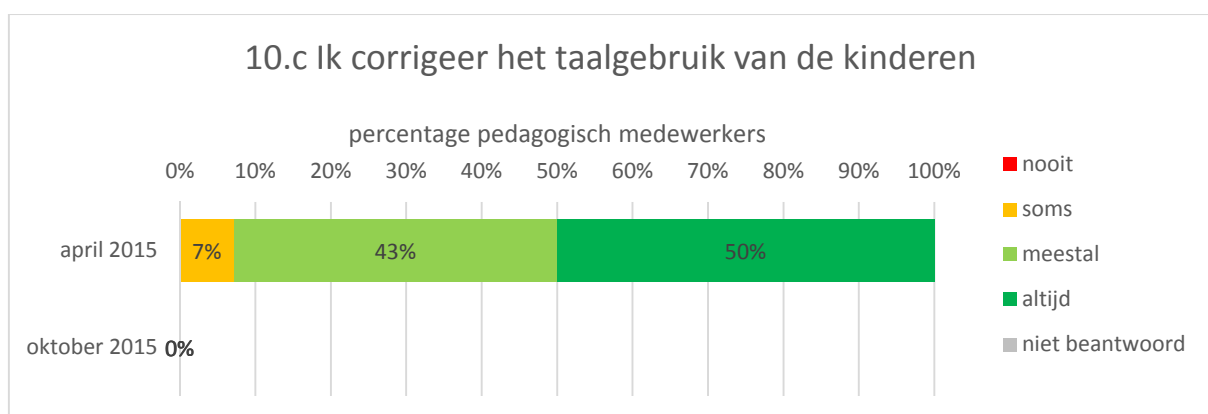
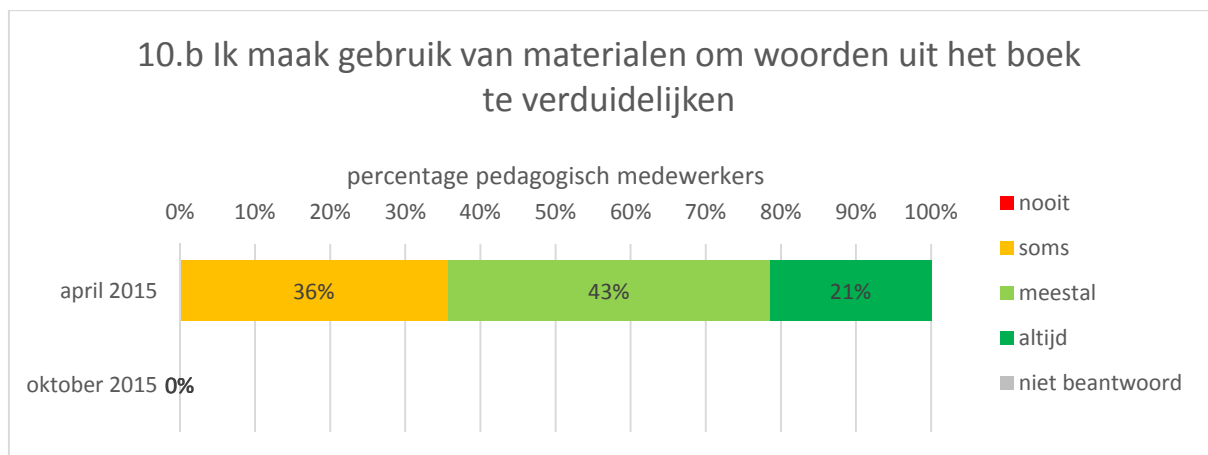
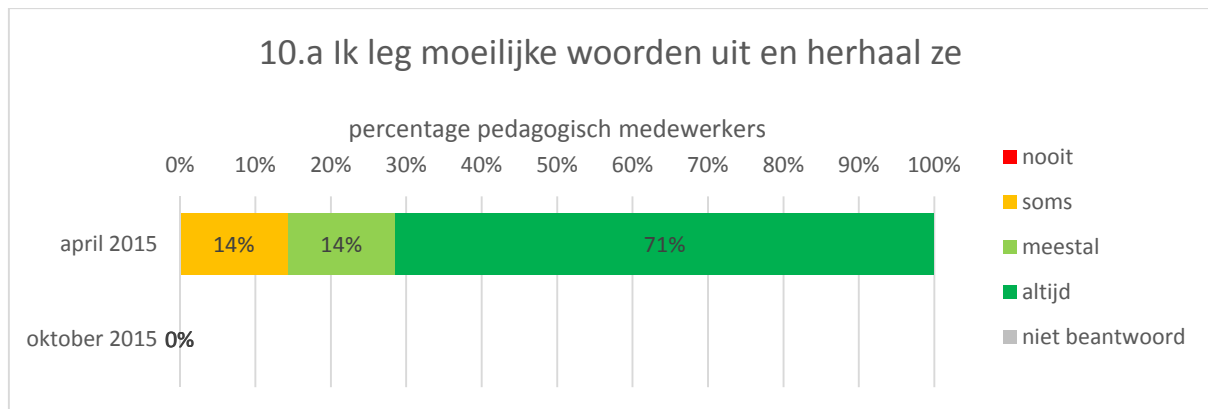
8. De samenstelling waarin wordt voorgelezen

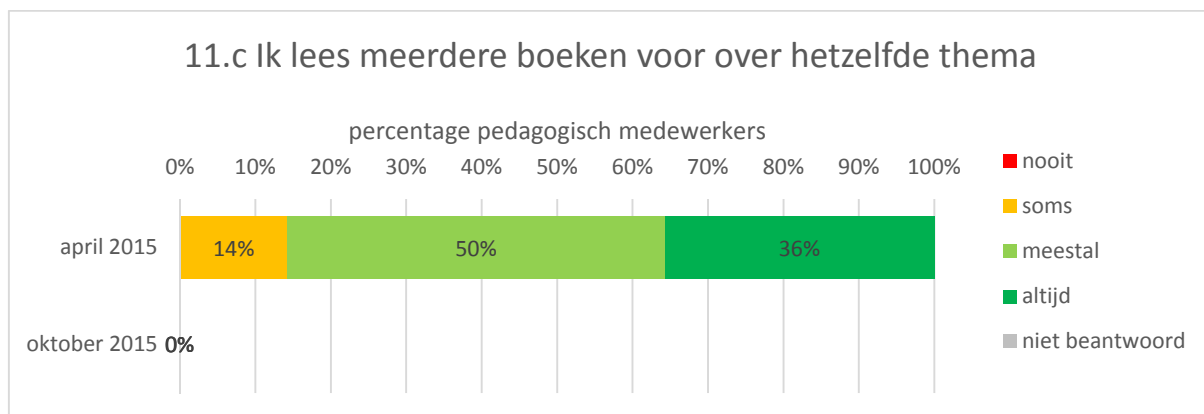
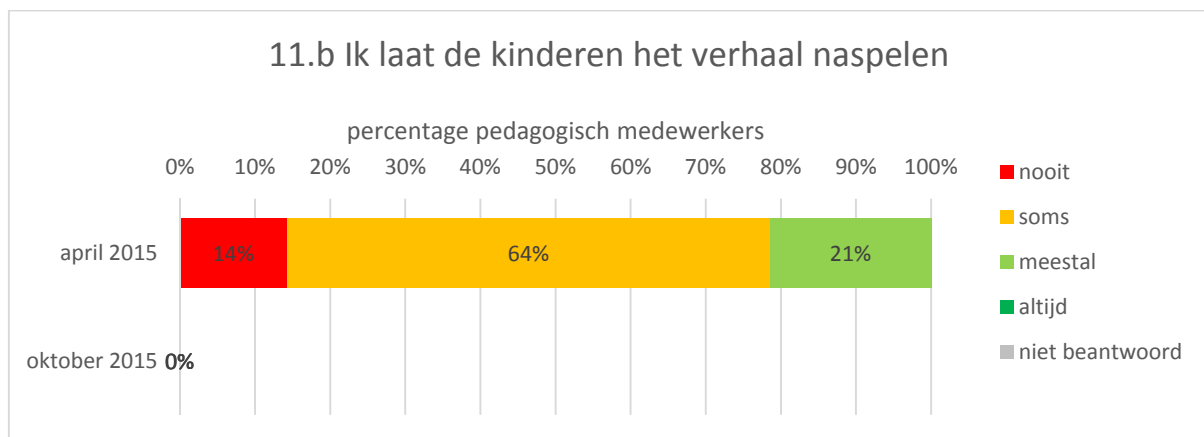
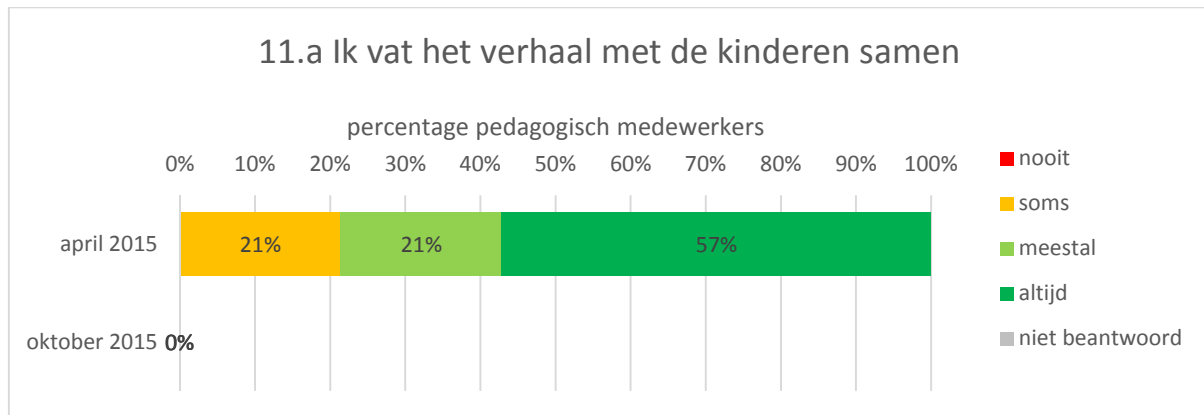
9. Het voorlezen zelf

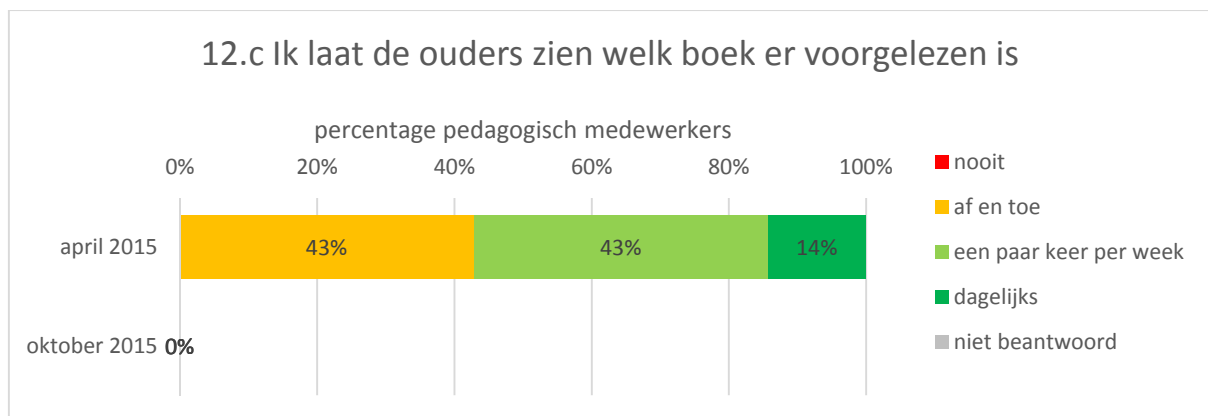
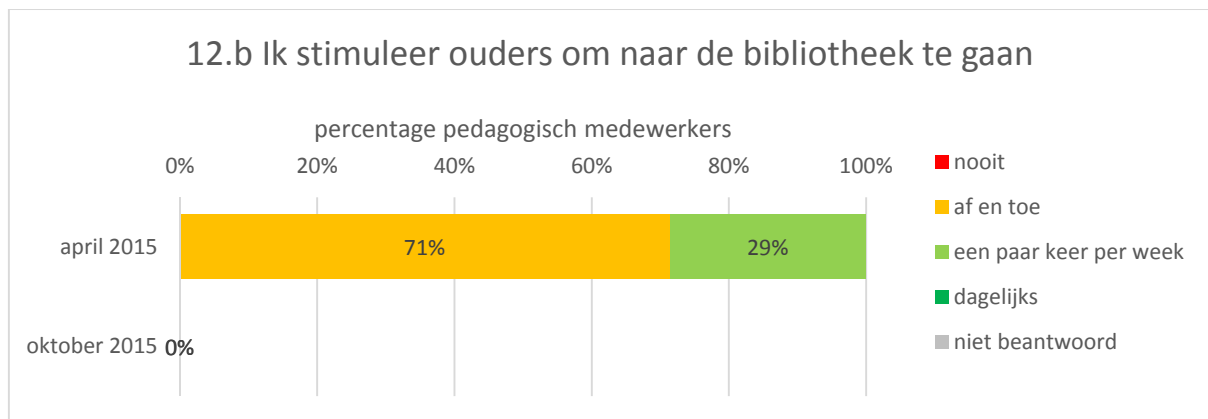
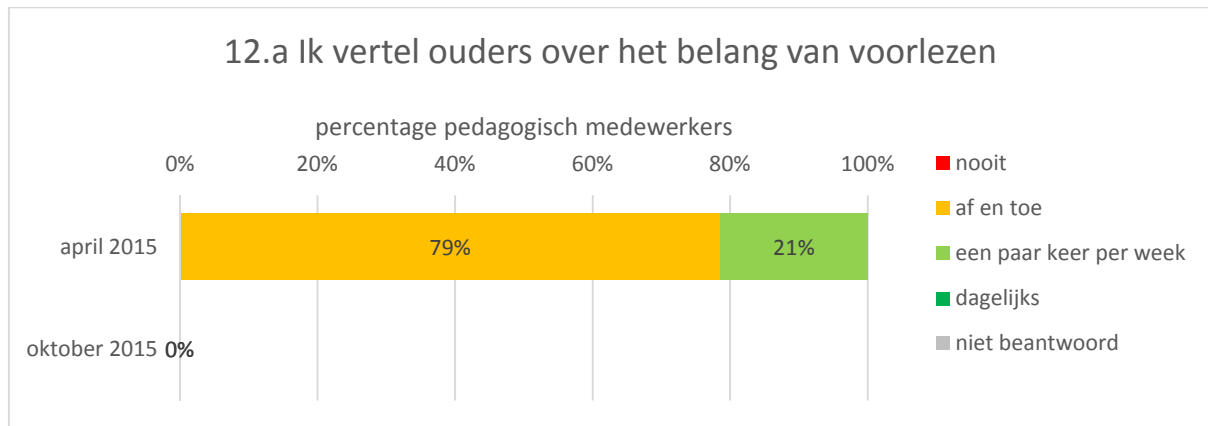
10. De omgang met moeilijke woorden

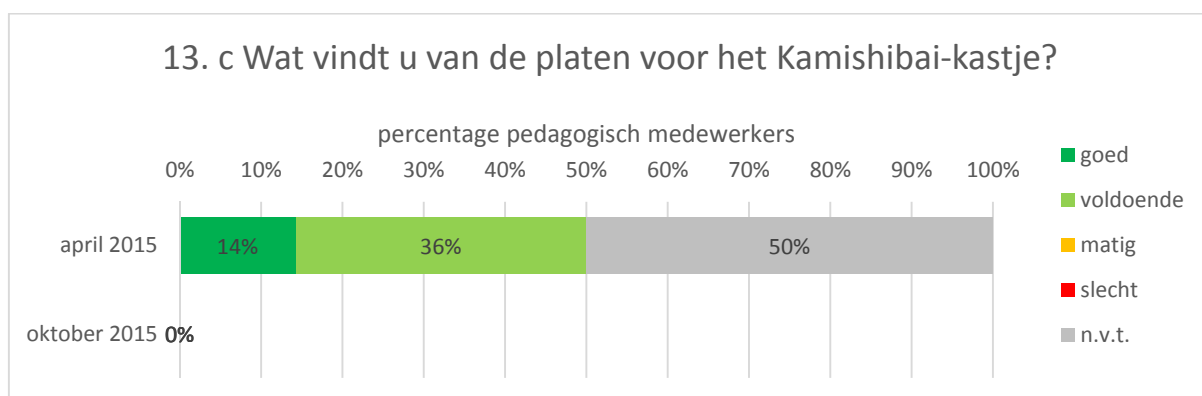
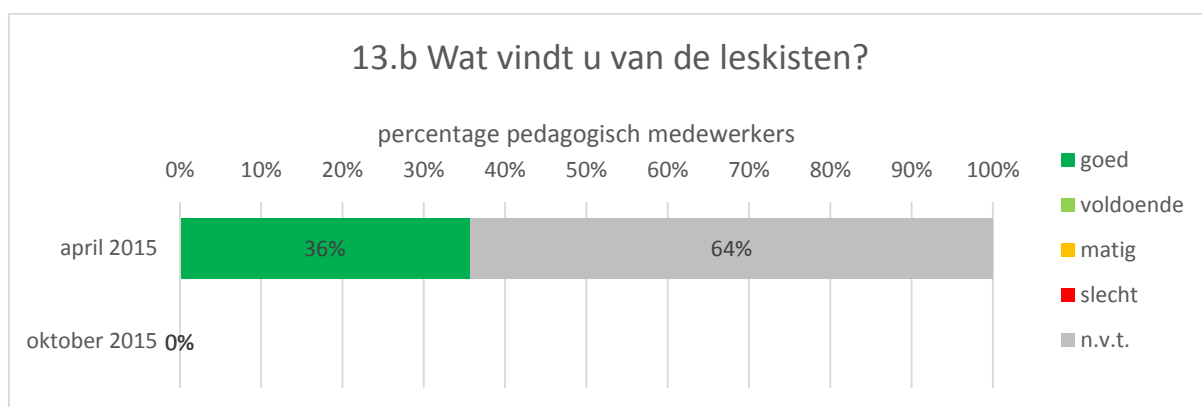
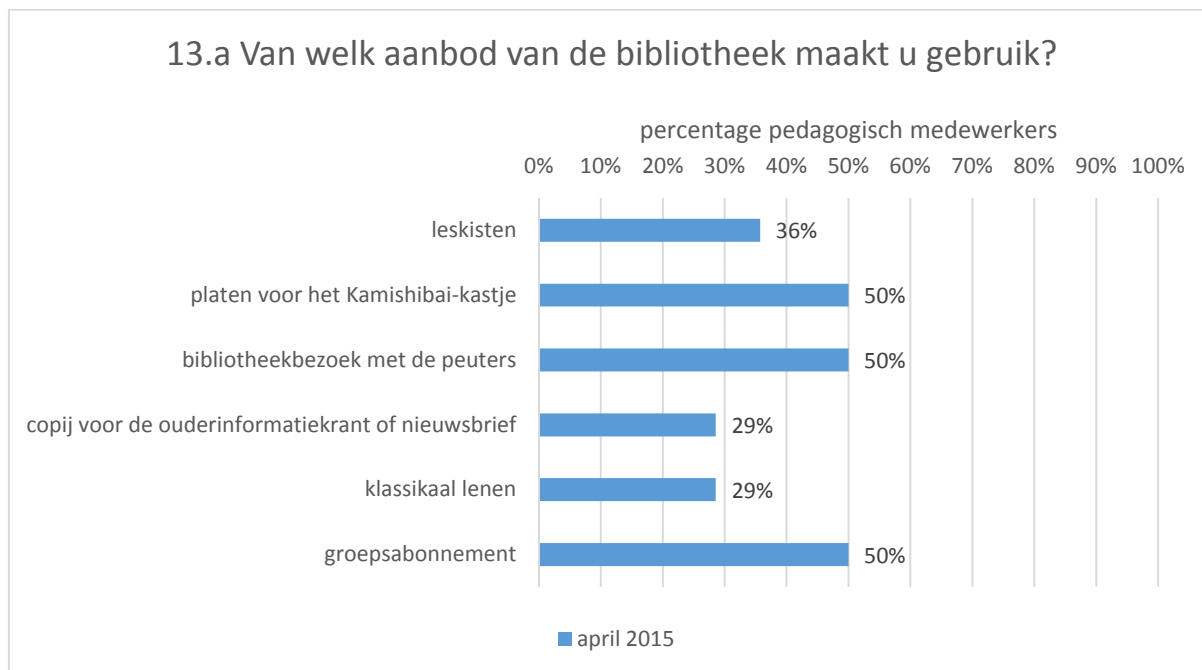
11. Na het voorlezen

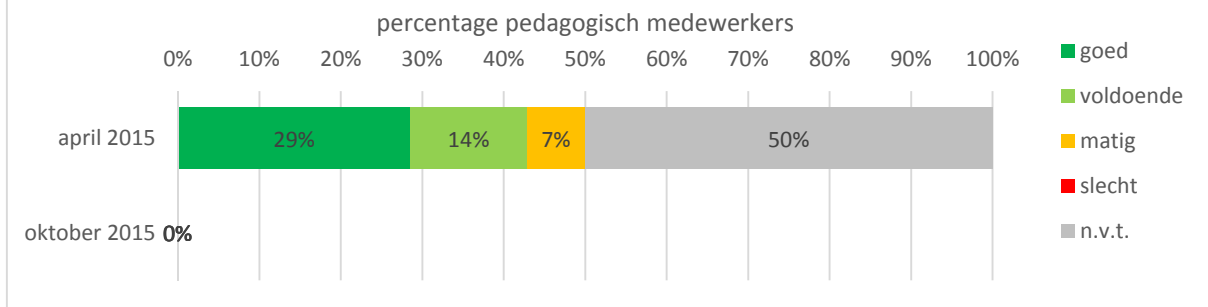
12. Ouders betrekken

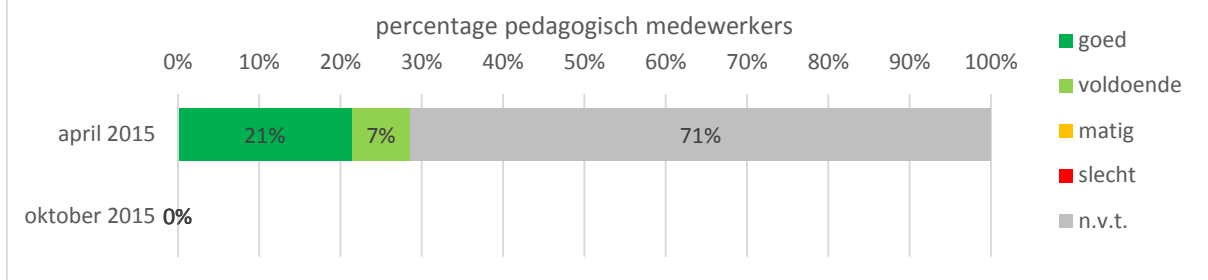
13. Gebruik en waardering van het VVE-aanbod van de bibliotheek

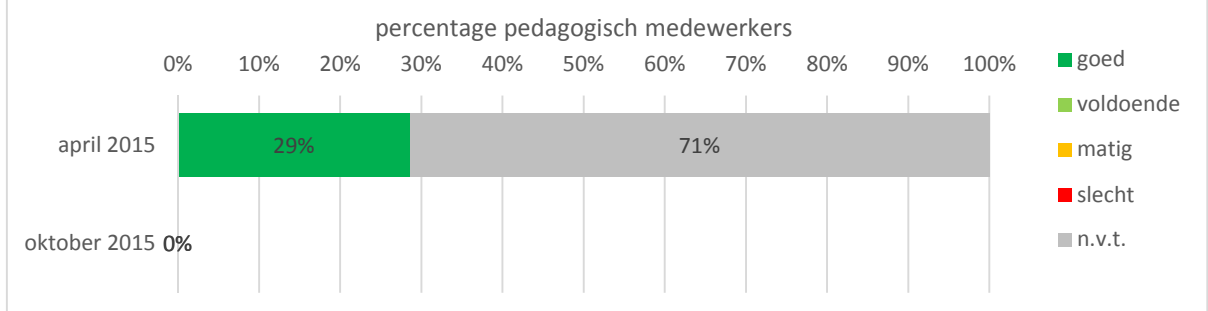
13.d Wat vindt u van het bibliotheekbezoek met de peuters?

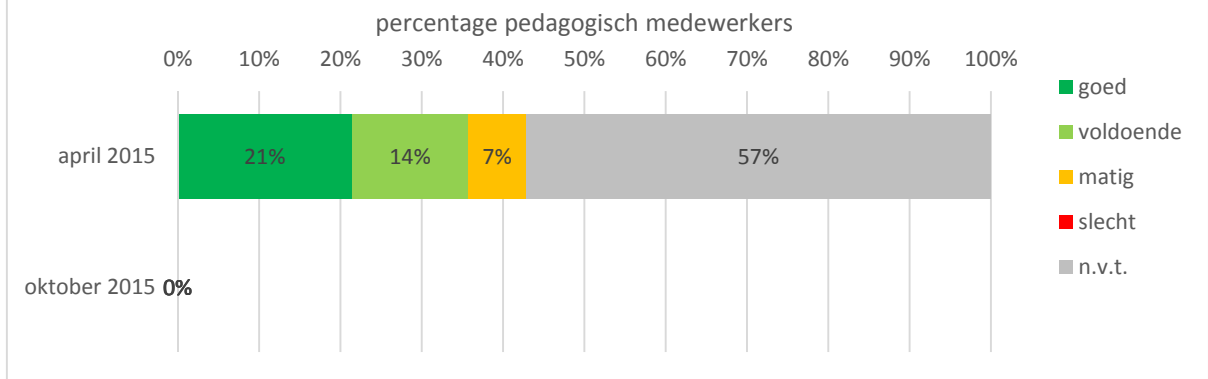
13.e Wat vindt u van de copij voor de ouderinformatiekrant of nieuwsbrief?

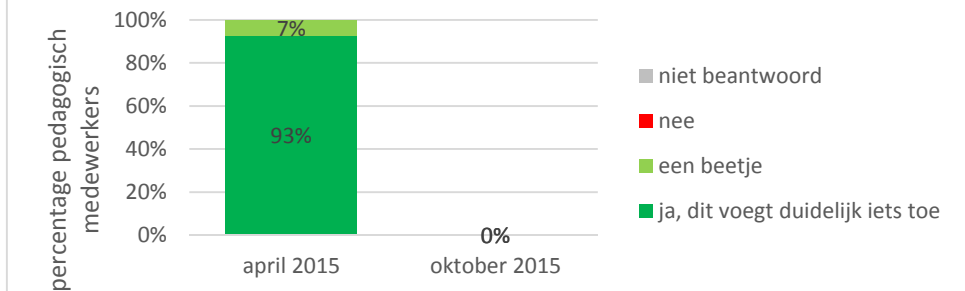
13.f Wat vindt u van klassikaal lenen?

13.g Wat vindt u van het groepsabonnement?

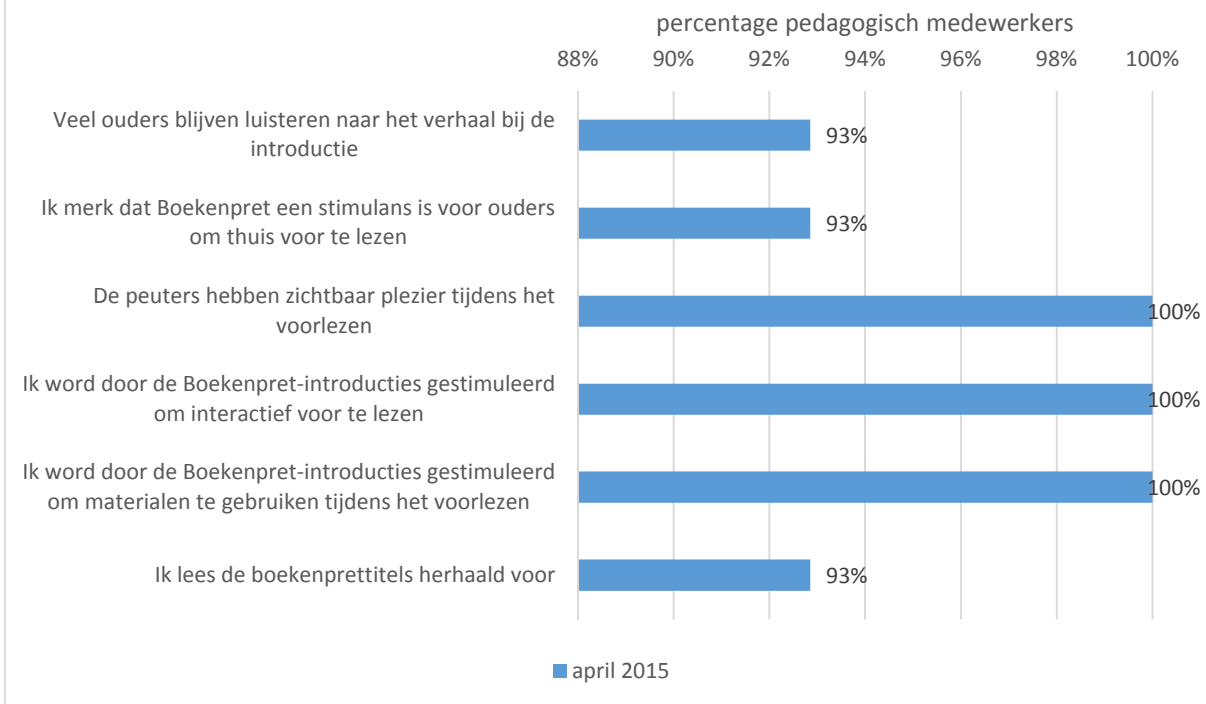
13.h Heeft de Boekenpret-introductie door een medewerker van de bibliotheek een toegevoegde waarde?

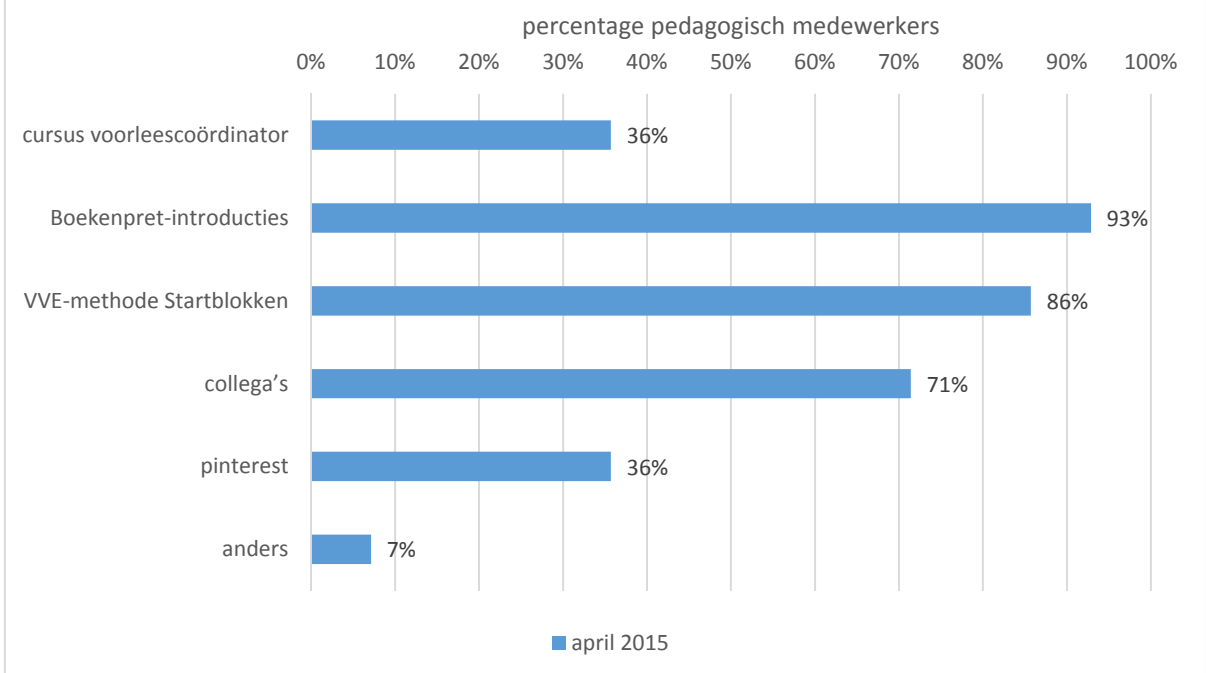
Toelichting van de pedagogisch medewerkers:

- Ouders nemen vrijwel allemaal deel aan de boekenpret introductie
- Het boek leeft dan meteen bij de kinderen. Ze praten erover en spelen het soms na.
- De ouders zijn ook uitgenodigd en zien hoe hun peuter ervan geniet en hoe belangrijk voorlezen is.
- Op deze manier wordt een boek weer eens op een hele andere manier gebracht
- Bij ons op de pov is de aanwezigheid van de ouder(s) groot bij het voorlezen!
- Veel ouders komen meeluisteren en worden enthousiast.
- Wij zien door de herhaling dat het bij de ouders leeft en bijna 100% van de ouders aanwezig is.
- Dit stimuleert ouders om voor te lezen. Ouders zien op deze manier dat je een boek op een andere manier kan voorlezen
- We gebruiken Boekenpret vaak als een introductie van een nieuw thema of als een afsluiting

13.i Effecten van Boekenpret

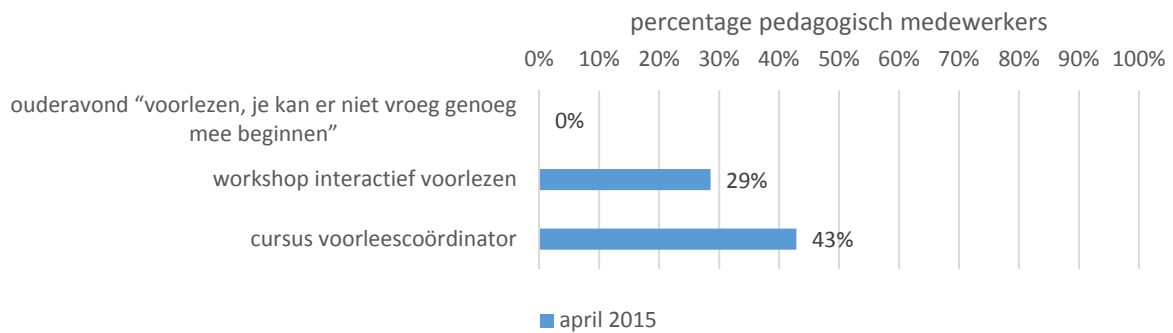
13.j Waar haalt u ideeën vandaan voor het interactief voorlezen?

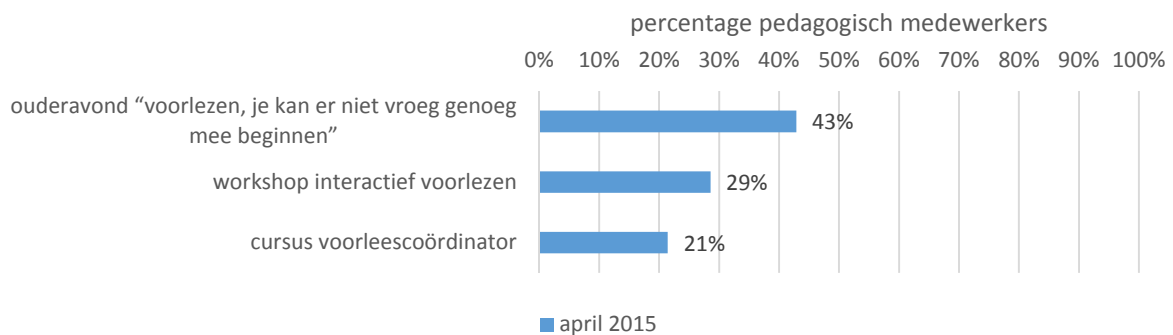
1 pedagogisch medewerker gaf aan ideeën voor het interactief voorlezen van meerdere internetsites te halen.

14. Gebruik en waardering van de deskundigheidsbevordering vanuit de bibliotheek

14.a Van welke deskundigheidsbevordering vanuit de bibliotheek maakt u gebruik?

14.b Als u dit nog niet doet, van welke deskundigheidsbevordering zou u gebruik willen maken?

15. Veranderingen bij kinderen en ouders door het aanbod

Welke veranderingen zien de pedagogisch medewerkers bij de kinderen door het aanbod vanuit de bibliotheek?

- Ze vinden het echt leuk om naar het verhaal te luisteren en om het uitgebeeld te zien.
- Meer vraag naar voorlezen door boekenpret
- Kinderen beleven direct het boek na interactief voorlezen. Herkennen dingen die voorkomen in het boek. Kunnen na veelvuldig voorlezen van het boekenpretboek zelf het verhaal navertellen.
- Dat ze graag voorgelezen worden en dan vooral interactief. Ze gaan het zelf ook naspelen.
- De kinderen vinden het geweldig dat er iemand komt voorlezen, vooral met alle leuke spulletjes erbij. Ook vinden ze het geweldig dat ze het boek mee naar huis mogen nemen en we merken dat ze hem thuis ook echt lezen want als wij hem op de Psz nog een keer lezen kennen ze het verhaal erg goed.
- Kinderen worden enthousiast, nieuwsgierig en geprikkeld door het aanbod. Het is erg leuk om te zien dat als wij werken rondom een boek dat kinderen dit meenemen in hun spel. Daardoor spelen ze andere dingen en hoor je ander taalgebruik. Vooral als een boek interactief wordt voorgelezen waarbij de betrokkenheid van kinderen groot is, merk je echt dat dit aanslaat en blijft hangen bij de kinderen.
- Kinderen zijn meer betrokken en de informatie/verhaal/nieuwe woorden en begrippen blijven beter en sneller hangen. Je merkt dat kinderen het verhaal en de nieuwe begrippen sneller gaan gebruiken in hun spel.
- Op dit moment nog niet zo heel veel
- Peuters zitten graag in de leeshoek met de leidster/stagiaire, maar ook met een paar peuters samen. Peuters vinden het leuk wanneer er nieuwe boekjes in de kast liggen bij elk nieuw project!
- Zij gaan vaker zelfstandig een boekje pakken en het taalaanbod wordt overgenomen.
- Kinderen ervaren meer plezier bij het voorlezen. Ze worden gestimuleerd om zelf een boek te pakken. Voor onze locatie is de samenwerking met de bibliotheek van grote meerwaarde
- Kinderen genieten op een andere manier van een aangeboden boek. Ze vertellen na afloop enthousiast over het geleende boek.
- Voor veel kinderen bij ons is het een eerste kennismaking met boeken. Je ziet dat ze naar verloop van tijd zelf ook steeds meer belangstelling krijgen

Welke veranderingen zien de pedagogisch medewerkers bij de ouders door het aanbod vanuit de bibliotheek?

- Ouders worden enthousiast.
- Actieve deelname aan leesbevordering door boekenpret en actieve inbreng van POV tijdens boekenpret
- Ouders gaan thuis met de kinderen het boekenpretboek actiever voorlezen. Of er daarnaast extra voorgelezen wordt krijgen we niet terug.
- Dat veel kinderen voorgelezen worden.
- Ouders vinden het leuk om te zien dat voorlezen op verschillende manieren kan. Ze worden gestimuleerd om thuis ook voor te gaan lezen. Ouders zijn erg enthousiast over boekenpret en er zijn dan ook veel ouders aanwezig bij het voorlezen.

- Ouders worden vaak weer bewust van het belang van het voorlezen. Want hoe belangrijk is het voorlezen!? Vaak wordt hier thuis te weinig bij stil gestaan en wordt er misschien ook wel te weinig voorgelezen. Je ziet vaak een hele positieve reactie bij ouders als ze zien wat (interactief) voorlezen met hun kind doet. Ze zien de reacties van hun kind en worden daardoor vaak zelf enthousiast.
- Ouders zijn zich meer bewust van het belang van voorlezen en zien zo ook dat er verschillende manieren zijn van voorlezen en kinderen nieuwe info en begrippen leren.
- Nog niet zo heel veel
- Ik zie bij de ouders geen veranderingen door het aanbod vanuit de bibliotheek.
- Het merendeel van de ouders gaat naar de bibliotheek. Een aantal ouders gaat helaas ook niet naar de bibliotheek door boekenpret. Bij ons is die laatste groep niet erg groot.
- Ouders worden ook meer gestimuleerd om boeken voor te lezen aan hun kinderen ook als ze zelf laaggeletterd zijn of de Nederlandse taal niet kundig zijn.
- Ik heb het idee dat ouders vaker naar de bibliotheek gaan.
- Ouders staan vaak wel open voor het aanbod van boeken van de bibliotheek maar worden vaak toch nog te weinig gestimuleerd om hierin meer energie te steken